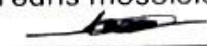

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
 dos. Zaur Məmmədov
"14" May 2026-cı il

Fənn sillabusu

İxtisasın şifri və adı: 6008007-Turizm bələdçiliyi

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Azərbaycan dili və ədəbiyyatı

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Ədəbiyyat və milli-mədəni kimlik. Fənn proqramı: "Ədəbiyyat və milli-mədəni kimlik" fənn proqramı "Azərbaycan dili və ədəbiyyatı" kafedrasının 12.02.2024-cü il tarixli (protokol № 6) iclasında təsdiq edilmişdir.

Kodu: İPF-B07

Tədris ili: II (2026-2027)

Semestr: I

Tədris yükü: Cəmi 40 saat. Auditoriya saati: 14 saat (10 saat mühazirə, 4 saat seminar)

Tədris alma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı,soyadı,dərəcəsi: Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dos.Mehman Qaraxan oğlu Əliyev

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Əli Məmmədov küçəsi - 40 , 2 saylı tədris korpusu.

Məsləhət saati: I gün, saat 09⁰⁰-12²⁰

E-mail ünvanı: mehman.aliyev57@gmail.com

III. Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat

1. Heydər Əliyev və Azərbaycan ədəbiyyatı "Şərq-Qərb", Bakı-2009
2. İsa Həbibbəyli. Azərbaycan ədəbiyyatı dövrləşmə konsepsiyası və inkişaf mərhələləri Bakı – 2019
3. Müstəqillik dövrü Azərbaycan ədəbiyyatı. II cildə Bakı – 2016
4. Tərlan Novruzov "Müstəqillik dövründə Azərbaycan ədəbiyyatına dövlət qayğısı", "Elm və təhsil", Bakı – 2015
5. Salamoğlu Təyyar. Azərbaycan ədəbiyyatının müasir problemləri. Bakı – 2014

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa bir fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Fənnin tədrisi ilə eyni zamanda başqa fənnin tədrisinə ehtiyac yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Tələbələrə Azərbaycan ədəbiyyatı haqqında geniş məlumat veriləcək. Ədəbiyyat milli mənəvi dəyərlərin tərkib hissəsi olduğu üçün xalqımızın adət-ənənələrini və həyata baxışlarını ifadə edən əsərlərlə tanış olacaq, orada milli çalarlarla əhatə olunan məfkurəni mənimsəyəcək.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yəni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı)

tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir. Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə,
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam aça bilər;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balının (imtahanda topladığı balın) miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balı cari qiymətləndirmə balına (semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala) əlavə olunmur.

Fənn üzrə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticəsinə görə tələbənin biliyi yekun olaraq aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

Bal aralığı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: 10 saat müəhazirə, 4 saat seminar. Cəmi 14 saat

№	Keçirilən müəhazirə məşğələlərinin məzmunu	Saat	Tarix
	I kollokvium mövzuları		
1	1-ci mövzu: Milli-mədəni kimlik (identiklik) nədir? Plan: 1. Milli-mədəni kimlik (identiklik) nədir? 2. Milli kimlik və qloballaşma 3. Milli kimlik və multikulturalizm 4. Cəlil Məmmədquluzadənin Vətən, Millət, Dil triadası 5. "Heydərbabaya salam" poemasında milli kimlik Mənbə: 1, 2, 4	2	
2	2-ci mövzu: Ümummilli Lider Heydər Əliyev və milli-mədəni kimlik Plan: 1. Müstəqilliyimizin memarı 2. Milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasında Heydər Əliyevin xidmətləri. Azərbaycançılıq fəlsəfəsi 3. Ümummilli Liderin xilaskarlıq missiyası 4. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin əsas ideyası azərbaycançılıqdır. [Heydər Əliyev] Mənbə: 1, 2, 3, 4, 5	2	
3	3-cü mövzu: Milli özünüdərk Plan: 1. Milli şüurun inkişaf yolu Əli bəy Hüseynzadə, Məhəmməd Hadi yaradıcılığında tükçülük, Vətən, millət mövzusu 2. Xalqın tərəqqisində XIX-XX əsr ziyalıların misilsiz rolu. Cümhuriyyətçilər. Əhməd Cavad və Almas İldırımın həyat və yaradıcılığı 3. Müstəqilliyə gedən yol. Xəlil Rza Ulutürk, Bəxtiyar Vahabzadənin həyat və yaradıcılığı 4. Şəhriyarın həyat və yaradıcılığı 5. Məhməd Akif Ərsoyun həyat və yaradıcılığı Mənbə: 1, 2, 3, 5	2	
4	4-cü mövzu: Şifahi xalq ədəbiyyatımızda milli-mədəni kimlik Plan: 1. Folklorumuzda xalq həyatı və milli-mədəni kimlik 2. "Dədə Qorqud" eposunda milli-mənəvi dəyərlərimizin təəcəssümü 3. "Dədə Qorqud" eposunda multikultural dəyərlər Mənbə: 1, 2, 3, 5	2	
5	5-cü mövzu: Milli-mənəvi dəyərlər sistemində Qarabağ, Dəmir yumruq birlik rəmzi kimi Plan: Qarabağ mövzusu ədəbiyyatda Poeziyada 44 günlük Vətən müharibəsinin inikası Şuşa qəhrəmanlıq, hünər və qeyrət simvoludur. Milli birliyimizi tərənnüm edən şairlər. Mənbə: 1, 2, 3, 5	2	
№	Keçirilən seminar məşğələlərinin məzmunu	Saat	Tarix
1.	1-ci mövzu: Milli-mədəni kimlik (identiklik) nədir?, 2-ci mövzu: Ümummilli Lider Heydər Əliyev və milli-mədəni kimlik	2	
2.	3-cü mövzu: Milli özünüdərk, 4-cü mövzu: Şifahi xalq ədəbiyyatımızda milli-mədəni kimlik 5-cü mövzu: Milli-mənəvi dəyərlər sistemində Qarabağ, Dəmir yumruq birlik rəmzi kimi	2	

9/11/21

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar: Tələbə aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır

- Həyat hadisələrinin bədii əsərdə əks olunma prinsiplərini bilməlidir
- Müstəqillik dövrü Azərbaycan ədəbiyyatından biliklərə yiyələnməlidir

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- seminarlar və praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar, müzakirələr və debatlar;
- müstəqil iş / araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş);
- problemlərə əsaslanan tədris.

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

FTN1. Azərbaycan folkloru və ədəbiyyatının əsas nümunələrini tanıyır.

FTN2. Azərbaycan xalqının milli mədəni kimliyinin formalaşmasına təsir etmiş milli və beynəlxalq ədəbiyyatın görkəmli nümayəndələrinin həyat və yaradıcılığı haqqında müzakirə aparır.

FTN3. Milli kimliyin formalaşmasına töhfə vermiş əsas ədəbi əsərlərin tənqidi təhlilini verə bilər.

FTN 4. Milli ədəbiyyatın əsas tarixi inkişaf meyillərini izah edir.

FTN 5. Azərbaycan ədəbiyyatının milli kimliyin formalaşmasında rolu barəsində şərh

FTN 6. Məşhur yazıçı və şairlərin həyatı ilə bağlı mədəni abidələri (ev muzeyləri, heykəllər və s.) tanıyır və onların tarixi barəsində təqdimat edir.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

Kollektivium sualları

1. Milli-mədəni kimlik (identiklik) nədir
2. Milli kimlik və globalaşma
3. Milli kimlik və multikulturalizm
4. Milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasında Heydər Əliyevin xidmətləri
5. Xalqın tərəqqisində XIX-XX əsr ziyalıların misilsiz rolu
6. XX əsrin əvvəllərində türkçülük: Əli bəy Hüseynzadə, Məhəmməd Hadi
7. "Müstəqil Azərbaycan dövlətinin əsas ideyası azərbaycançılıqdır". [Heydər Əliyev]
8. Folklorumuzda xalq həyatı və milli-mədəni kimlik
9. "Dədə Qorqud" eposunda milli-mənəvi dəyərlərimizin təcəssümü
10. Məhməd Akif Ərsoyun həyat və yaradıcılığı

XV. İmtahan sualları:

1. Milli-mədəni kimlik (identiklik) nədir?
2. Milli kimlik və globalaşma
3. Milli kimlik və multikulturalizm
4. Milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasında Heydər Əliyevin xidmətləri
5. Xalqın tərəqqisində XIX-XX əsr ziyalıların misilsiz rolu
6. Cəlil Məmmədquluzadənin Vətən, Millət, Dil triadası
7. Cümhuriyyətçilərin milli-mədəni kimliyimizin tanıtılmasında rolu
8. XX əsrin əvvəllərində türkçülük
9. Əli bəy Hüseynzadə, Məhəmməd Hadi yaradıcılığında türkçülük, Vətən, millət mövzusu
10. Əli bəy Hüseynzadənin həyatı, ədəbi və elmi irsi. "Hali-vətən" şeiri
11. "Müstəqil Azərbaycan dövlətinin əsas ideyası azərbaycançılıqdır". [Heydər Əliyev]
12. Müstəqilliyə gedən yol
13. Folklorumuzda xalq həyatı və milli-mədəni kimlik
14. "Dədə Qorqud" eposunda milli-mənəvi dəyərlərimizin təcəssümü
15. Əhməd Cavad və Almas İldırımın həyat və yaradıcılığı

Ə.Ə.

16. Xəlil Rza Ulutürk, Bəxtiyar Vahabzadənin həyat və yaradıcılığı
17. Məmməd Arazın həyat və yaradıcılığı
18. Poeziyada 44 günlük Vətən müharibəsinin inikası
19. Şuşa qəhrəmanlığı, hünər və qeyrət simvoludur.
20. Milli birliyimizi tərənnüm edən şairlər; Məmməd Araz, Nəriman Həsənzadə, Balaş Azəroğlu
21. Şəhriyarın həyat və yaradıcılığı
22. Dədə Qorqud" eposunda multikultural dəyərlər
23. "Heydər babaya salam" poemasında milli kimlik
24. Məhməd Akif Ərsoyun həyat və yaradıcılığı
25. Milli özünüdərk

v.i.e
nəp

nya,

"Ədəbiyyat milli-mədəni kimlik" fənninin sillabusu 6008007-Turizm bələdçiliyi ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. "Azərbaycan dili və ədəbiyyat" kafedrasının 14 may 2026-cı il tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur (Protokol № 9).

üzr
say

Fənn müəllimi:

dos. M.Q.Əliyev

Kafedara müdiri:

dos. Q.İ.Rufullayev

2/11/7